СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“ – СВИЩОВ

СЪЮЗ НА УЧЕНИТЕ В БЪЛГАРИЯ – КЛОН СВИЩОВ

НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКА
КОНФЕРЕНЦИЯ

ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ – 30 ГОДИНИ СЛЕД НАЧАЛОТО НА ПРОМЕНИТЕ

Свищов, 22 ноември 2019 г.

Сборник с доклади

Конференцията е посветена на 75 години от създаването на Съюза на учените в България

Академично издателство „Ценов“
Свищов
2020

ПРОГРАМЕН КОМИТЕТ

Доц. д-р Иван Марчевски – Ректор на СА „Д. А. Ценов“ - Свищов
Проф. д.б.н. Диана Петкова – Председател на Съюза на учените в България
Доц. д-р Тодор Кръстевич – Зам. ректор „Научноизследователска и проектна дейност“ на СА „Д. А. Ценов“
Доц. д-р Красимира Славева – Председател СУБ – клон Свищов

ОРГАНИЗАЦИОНЕН КОМИТЕТ

Проф. д-р Атанас Атанасов
Доц. д-р Христо Сирашки
Доц. д-р Пепа Стойкова
Гл. ас. д-р Зоя Иванова
Гл. ас. д-р Любка Илиева

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ

Председател:
Проф. д-р Атанас Атанасов
Членове:
Проф. д-р Поля Ангелова
Проф. д-р Маргарита Богданова
Доц. д-р Красимира Славева
Доц. д-р Христо Сирашки

НАУЧНИ СЕКРЕТАРИ
Гл. ас. д-р Зоя Иванова
Гл. ас. д-р Любка Илиева

Публикуваните материали са рецензирани. Авторите носят отговорност за съдържанието на материалите, изразените мнения, използваните данни, цитираните източници и езиковото оформление на текстовете.

ISBN 978-954-23-1815-6

СЪДЪРЖАНИЕ

ИКОНОМИКС, ФИНАНСИ, ЗАСТРАХОВАНЕ, СОЦИАЛНО ДЕЛО

Напълно автоматизирания луксозен комунизъм – опит за подмяна на идеологията с технология
Проф. д.н. Борислав Борисов, докт. Дмитрий Лем 7

Бюджетно осигуряване на националната сигурност – състояние и тенденции за периода 2010 – 2019 г.
Проф. д-р Андрей Захариев, ас. д-р Стефан Станимиров, докт. Русалин Русалинов.....18

За информационното общество в България – 30 години след началото на промените
Проф. д-р Йордан Василев 27

Човешките ресурси в здравеопазването (2009-2019 г.)
Доц. д-р Анастасия Марчева, гл. ас. Милена Владимирова.....35

Реформата в българското данъчно облагане и икономиката в сянка
Доц. д-р Валентин Милинов 43

Надзор върху застрахователната дейност в България в контекста на защитата на интересите на застрахованите
Доц. д-р Венцислав Василев 51

Българската икономика преди и след 30 години: източници на растежа
Доц. д-р Вера Пиримова 58

Глобализацията на съвременната икономика и мястото на България в нея
Доц. д-р Людмил Несторов 67

Осигурително-технически аспекти на взаимовръзката „вход – изход“ през призмата на адекватността и еквивалентността на пенсионноосигурителната система в България
Доц. д-р Пламен Йорданов, докт. Жанета Ангелова 76

Застраховането като възможност за осигуряване на допълнителен доход на хората в надработоспособна възраст
Доц. д-р Румен Ерусалимов 84

Конвергенция на финанси и застраховане в България –
проявления, тенденции, възможности
Доц. д-р Стоян Проданов.....93

Анализ на показателите за капиталова адекватност на банките
в България през периода 2007 – 2018 г.
Гл. ас. д-р Аглика Кънева 102

Еволюция на държавния надзор върху застрахователната
дейност в България
Гл. ас. д-р Анелия Панева 113

30 години пазарна икономика в България: ефекти върху заетостта
Гл. ас. д-р Елка Сярова.....121

Оценка състоянието на задлъжнялостта в подсектор
„Местно самоуправление“
Гл. ас. д-р Петко Ангелов, докт. Силвия Заркова.....129

Развитие и усъвършенстване на институционалната структура
на пазара на труда в България
Гл. ас. д-р Таня Илиева 137

Пъзел с изменчивостта – методология за тестване на БФБ
Гл. ас. д-р Цвета н Павлов 144

Осигуряване в Универсален пенсионен фонд – състояние
и възможности
Ас. д-р Йордан Йорданов.....153

Инвестирането във ВЕЦ като важен възобновяем енергиен източник
в България
Ас. д-р Стефан Станимиров, докт. Мирослав Костадинов.....161

Мястото на преките чуждестранни инвестиции
в българската икономика
Ас. Елица Петкова.....168

Парите – начален и краен стимулатор и ограничител на банковото
външнотърговско посредничество (Финансово-правни аспекти)
Ас. Игнат Папазов 177

Стрес тестовете на българската банкова система в контекста
на регулаторните изисквания на Базел III
Докт. Беатрис Любенова 184

Инвестиционните банки и ипотечните облигации
Докт. Борислав Киров 196

Презастраховането като инструмент за управление на риска
Докт. Вахан Бохосян 205

Отражение на петролните ценови шокове върху световната
икономика
Докт. Даниел Тунчев 211

Българският модел на системата „бонус-малус" и поредното
предизвикателство пред застрахователните компании
Докт. Михаела Монова 220

Проблеми и предизвикателства пред холдинговите дружества
в България
Докт. Теодора Цветкова 228

СЧЕТОВОДСТВО, КОНТРОЛ, АНАЛИЗ, СТАТИСТИКА

Същност и възможности за счетоводно отчитане
на специализираните пенсионни резерви в пенсионноосигурителните
дружества
Проф. д-р Атанас Атанасов 239

Съвременната агростатистика в България – началото
Проф. д-р Поля Ангелова 247

Стандартизация на счетоводството в предприятията от публичния
сектор в Република България
Доц. д-р Венцислав Вечев 255

Значими изменения в счетоводството в резултат на настъпилите
социално-икономически промени през последните 30 години
Доц. д-р Галина Чиприянова 261

Структурните промени в българската икономика и влиянието им
върху външната търговия и икономическия растеж
Доц. д-р Красимира Славева 270

Първи период в развитието на статистическия анализ
на „Отдалечени наблюдения“ ("OUTLIERS")
Доц. д-р Любомир Иванов **281**

Оценка на достъпа до интернет в дейността на предприятията
Доц. д-р Маргарита Шопова **288**

Стопански счетоводен анализ на ефективността и финансовата
стабилност на предприятието
Доц. д-р Марко Тимчев **296**

Правни аспекти на трансферното ценообразуване при данъчно
облагане в Р България
Доц. д-р Пенко Димитров **305**

Дуално или триално обучение по контролни дисциплини във висшето
образование – проблеми и предимства
Доц. д-р Пепа Стойкова **313**

Сравнителен анализ на финансирането на висшето образование
в страните от Европейския съюз
Доц. д-р Пламен Петков **324**

Предизвикателства пред одиторите в контекста на разширеното
докладване
Доц. д-р Силвия Костова **333**

Оценката на риска при извадковото изучаване в одита
Доц. д-р Стела Касабова **341**

Развитие на контрола върху акцизите през последните 30 години
Гл. ас. д-р Жельо Желев **347**

Мрежов модел за пътуване в България с БДЖ при планиране
на маршрут за пътуване с прикачване
Гл. ас. д-р Миглена Иванова **355**

Счетоводната професия в перспектива – умения и компетенции
Гл. ас. д-р Радосвета Кръстева-Христова **364**

Оценка на икономическото сближаване между областите в България
Гл. ас. д-р Тихомир Върбанов **371**

Проблеми при прилагането на разширения критерий на Дики-Фулър
Ас. д-р Евгени Овчинников 379

МЕНИДЖМЪНТ, МАРКЕТИНГ, МЕЖДУНАРОДНИ ОТНОШЕНИЯ ПЛАНИРАНЕ, ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

Comparative Analysis of the Competitiveness of the Balkan Countries
Prof., PhD Lyubcho Varamezov.....387

Lean Management във висшето образование
Проф. д-р Маргарита Богданова 394

Стратегическият маркетингов мениджмънт – перспектива
за развитие на туристическите бизнес организации в България
Доц. д-р Ваня Григорова 403

Приложение на Big Data анализа за защита на информацията
Доц. д-р Веселин Попов, доц. д-р Петя Емилова 411

Проблемът с текучеството на персонала в българските предприятия
Доц. д-р Галина Захариева, докт. Дритон Сюлча.....419

Управление на преживяванията на персонала – фактор
за организационно развитие
Доц. д-р Ирена Емилова, гл. ас. д-р Милен Динков.....427

Подобряване на отрасловата свързаност чрез изграждане
на железопътния участък по коридор № 9
Доц. д-р Камен Петров, докт. Радослав Костев 436

Потенциал на индустриалния интернет за нещата за подобряване
на производствените процеси
Доц. д-р Наталия Маринова 445

Професионалното обучение и особености на системата
за професионално образование и обучение
Доц. д-р Христо Сирашки 453

Повишаване качеството на обслужване на клиенти чрез въвеждане
на нови технологии в търговията
Гл. ас. д-р Венцислава Минкова.....465

Предимства на гъвкавото управление на проекти и въздействието върху проектния риск
Гл. ас. д-р Евелина Парашкевова.....473

Социално-икономически промени - управленски аспекти
Гл. ас. д-р Елена Йорданова 481

Приложение на web 2.0 технологиите за споделяне на научни изследвания, ресурси и резултати
Гл. ас. д-р Кремена Маринова-Костова.....487

Съвременни предизвикателства пред управлението на регионалното развитие в Република България
Гл. ас. д-р Методи Иванов.....495

Маркетингови комуникации на българския бизнес в дигитална среда
Гл. ас. д-р Мирослава Ценкова 502

Местното самоуправление в България – някои основни постановки
Гл. ас. д-р Юлиян Господинов 510

Степен на интегрираност на приоритетите за интелигентна специализация в плановите документи
Ас. д-р Мариела Стоянова 518

Концепция за многостепенно управление: възникване, развитие, перспективи
Докт. Димитрина Проданова.....524

Развитие на електронната търговия в България през последните 30 години
Докт. Михаела Маркова.....533

ИКОНОМИКА НА ОТРАСЛИТЕ

Устойчивост в развитието на туризма в националната бизнес среда
Проф. д.ик.н. Таня Горчева 543

Българската индустрия – тридесет години по-късно
Проф. д-р Анета Денева.....551

Подпомагане на доходите на производителите от аграрния сектор
Доц. д-р Виолета Блажева 560

Съвременни измерения на управлението на талантите
Доц. д-р Искра Пантелеева 566

Значение на инфраструктурните коридори за регионалното икономическо развитие на България
Доц. д-р Камен Петров 574

Изследване на възможностите за развитие на туристическа дестинация „Свищов“
Доц. д-р Любка Илиева 583

Градско земеделие – алтернатива или необходимост
Доц. д-р Марина Николова 592

Теоретико-приложни аспекти на мърчандайзинга в българската търговска практика
Доц. д-р Петранка Мидова 603

Туристическите агенти, резервационните услуги на туроператорите и свързаните с тях дейности в България 30 години след началото на промените
Доц. д-р Петя Иванова 611

Изследване необходимостта от придобиване на търговски умения по женско предприемачество
Доц. д-р Светослав Илийчовски, доц. д-р Теодора Филипова 618

Бизнес среда и предприемаческа дейност на българските пивоварни предприятия
Доц. д-р Сергей Найденов 626

Атрибутивно анализиране на асортиментното разнообразие в точките на продажби
Доц. д-р Симеонка Петрова 634

Периодът на прехода – 30 години растеж на регионалните дисбаланси
Доц. д-р Тихомир Личев 642

Социална работа и социално предприемачество
Гл. ас. д-р Ваня Ганева 652

Анализ на сезонността в търговията
Гл. ас. д-р Венцислав Перков 660

Разкриване на нефинансова информация от големите български държавни предприятия
Гл. ас. д-р Емил Николов 667

Подходи за управление на риска в търговските предприятия
Гл. ас. д-р Зоя Иванова 676

Проблеми и предизвикателства пред развитието на туризма в България
Гл. ас. д-р Любомира Тодорова 684

Развитие на туристическа дестинация България като част от интернационалния туристически пазар
Гл. ас. д-р Павлин Павлов 690

Анализ на предприемаческите нагласи в България
Ас. д-р Ивайло Костов 698

Устойчиво развитие на българската индустрия
Докт. Айтен Сабри 706

Значение на пътната инфраструктура като фактор за подобряване състоянието на горскостопанските предприятия
Докт. Руслан Коларов 714

Анализ на възможни решения за преодоляване на височинните ограничения и ограниченията в газенето през канала море-езеро за по-големи плавателни съдове създавани от Аспарухов мост
Инж. Дойчин Ников, Красимира Вангелова 722

НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКА КОНФЕРЕНЦИЯ

ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ – 30 ГОДИНИ СЛЕД НАЧАЛОТО НА ПРОМЕНИТЕ

Свищов, 22 ноември 2019 г.

Сборник с доклади

Конференцията е посветена на 75 години от създаването на Съюза на учените в България

ISBN 978-954-23-1815-6

Издателство и печат: Академично издателство „Ценов”
Свищов, ул. Градево № 24

740

ПАРИТЕ – НАЧАЛЕН И КРАЕН СТИМУЛАТОР И ОГРАНИЧИТЕЛ НА БАНКОВОТО ВЪНШНОТЪРГОВСКО ПОСРЕДНИЧЕСТВО (ФИНАНСОВО-ПРАВНИ АСПЕКТИ)

Асист. Игнат Папазов
Катедра „Финанси и кредит“
СА „Димитър А. Ценов“ – Свищов

“Същността на парите не е осветлена правилно” Дж. Лоу, 1705 г.

Резюме: *Парите са продукт на стоковото производство и главното им предназначение е да обслужват стоковото обръщение – разплащанията и произтичащото от тях погасяване на задължения. Следователно, парите действат като стойностен измерител и номинален израз на стоковите цени успоредно с функциите им на инструментално средство на размяна – те служат като сметна единица със собствена субстанционална стойност. Тя съответства на субстанцията, която се съдържа в стойността и цените на всички останали стоки.*

В съвременните условия на глобализация на световната икономика парите продължават да имат много съществена роля, която се определя от функционалните им възможности. Чрез паричния оборот, моделиращ оборота на стойността и капитала, изобщо се реализира платежният оборот на отделните страни, в т.ч. международната търговия и обусловените от нея валутно-финансови отношения. В центъра на паричния оборот са финансово-кредитните институции – банките, които осъществяват неговото управление и осигуряват контролния поглед върху платежно-посредническата организация на паричния оборот.

Ключови думи: *„Пари“, „Разплащания“, „Транзакции“, „Международна търговия“, „Контрагенти“, „Банкови посредници“.*

JEL: *F49.*

MONEY - THE INITIAL AND FINAL STIMULANT AND LIMITER OF BANK FOREIGN TRADE MEDIATION /FINANCIAL AND LEGAL ASPECTS/

Assistant Ignat Papazov
Finance and Credit Department
Dimitar A. Tsenov SA – Svishtov

Abstract: *Money is a product of commodity production and their main purpose is to serve commodity circulation - payments and the resulting repayment of obligations. Therefore, money acts as a value meter and a nominal expression of commodity prices in parallel with their functions as an instrument of exchange - they serve as a unit of account with an intrinsic substantive value. It corresponds to the substance contained in the value and price of all other goods.*

In the current conditions of globalization of the world economy, money continues to play a very important role, which is determined by their functional capabilities. By means of monetary modeling of turnover of value and capital, the payment turnover of the individual countries is realized at all, incl. international trade and its monetary relations. At the center of monetary circulation are the financial and credit institutions - the banks that manage it and provide a controlling view of the monetary intermediary organization of monetary circulation.

Keywords: *„Money“, „Payments“, „Transactions,“ „International Trade“, „Counterparties“, „Banking Intermediaries.“*

JEL*: F49.*

Парите са “вечна”, суперфундаментална, най-дискутираната и едновременно най-дискусионната икономическа категория, придаваща полемичен характер на въпроса за тяхната същност и особености. Според У. Гладстон “дори любовта не е превърнала толкова много хора в глупци, колкото мъдруването над същността на парите”.[1] Същите са възприемани последователно като стока, която стихийно или спонтанно се е отделила от останалия стоков свят и е започнала да изпълнява функциите на всеобщ еквивалент, т.е. на пари, срещу които се разменят всички останали стоки или блага. Този всеобщ еквивалент е претърпял множество метаморфози, преминал е през една забележителна еволюция и въпреки нея е запазил същността си, определена от призванието да обслужва обществените отношения като цяло. Практично звучи необоримата презумпция, че “парите са това, което те изпълняват”[2].

[1] Маркс, К. “Критика на политическата икономия”. С., 1949, с. 58.
[2] Харис, Л. “Денежная теория”, М., 1990. Превод от англ., с. 17.

Може да се счита за общоприето, че парите са продукт на стоковото производство и главното им предназначение е да обслужват стоковото обръщение – разплащанията и произтичащото от тях погасяване на задължения. Следователно, парите действат като стойностен измерител и номинален израз на стоковите цени, успоредно с функциите им на инструментално средство на размяна – те служат като сметна единица със собствена субстанционална стойност. Тя съответства на субстанцията, която се съдържа в стойността и цените на всички останали стоки.

В съвременните условия на глобализация на световната икономика, парите продължават да имат много съществена роля, която се определя от функционалните им възможности. Чрез паричния оборот, моделиращ оборота на стойността и капитала, изобщо се реализира платежният оборот на отделните страни, в т.ч. международната търговия и обусловените от нея валутно-финансови отношения. В центъра на паричния оборот са финансово-кредитните институции – банките, които осъществяват неговото управление и осигуряват контролния поглед върху платежно-посредническата организация на паричния оборот. Като специфичен вид търговски предприятия, банките са икономически агенти под особен режим и заедно с останалите такива – фирми и граждани - съдействат за пласмента на паричните капитали, проявявайки нужната адаптивност към финансовите иновации, осигуряващи по-добра ликвидност и доходност на парите. Не бива да се забравя, че "в съвременната икономика парите са неотделими от банките"[3]. Финансово-платежното посредничество на банките улеснява движението на паричните потоци в икономиката. В основата на разбирането за парите и банковото им транзитиране в условията на външнотърговските отношения, а и като цяло е схващането, че "парите въплъщават произлезлите от нещо извършено искания за равноценно извършване от противната страна".[4] Съвременното звучене на тази „алфа и омега" на учението за парите запазва квинтесенцията на възприятието за тях и би се ограничило до разглеждането им като инструмент за осигуряване на претенциите за изпълнението от противната страна, които са резултат на всяка пазарна обмяна. Като изразител на престациите парите не са абстрактно а по-скоро засвидетелствано право. В тази връзка, особена възможност за всяка дейност включително и международната търговия, е рационалното управление на парите. Негови производни са паричната компетенция на субектите или контрагентите и ефективното

[3] Младенов, М. "Пари, банки, кредит". Изд. Princeps, В. 1996, с. 19.
[4] Lausburg, A. "Същността на парите". С., 1925, Превод от немски, с. 17.

използване на парите. Едно от равнищата на тази компетентност е банката с нейната ангажираност в осигуряване бързината на паричното обръщение – процес, носещ общото наименование „полезна циркулация“. Последната е форма на проявление на паричното движение, логично следваща от темповете на производството и размяната. От друга страна, банката е разположена между два основни парични потока – единият е измерим с посочената полезна циркулация, а другия засяга т.нар. нециркулационна бързина на парите. При тези условия “продуцентите трябва да произвеждат евтино, те трябва да дават срещу всяко искане, което е придружено от извършено нещо и им е предадено във форма на пари, голямо, равноценно.”[5] Може да се приеме, че посредническата роля на банките се състои в обслужване първо на производствената ефективност, като определител на нециркулационната бързина на парите, и чрез формираните кореспондентски отношения, съчетани с ефективни платежни системи равномерно да разпределя производствените резултати. Разпределителният процес в широкия смисъл на думата обединява както възникването и стабилността на външнотърговските отношения така и техния подчертано възмезден характер, с решаващо значение за циркулационната бързина на парите.

Паричното транзитиране представлява съвкупност от многобройни и разнопосочни връзки не само в национален, но и в глобален мащаб. Международната търговия е едно от най-големите и изявени средища на парично-стокова консумация, опосредствана от банките. Свързаните с нея платежни средства в чуждестранна валута, осигуряващи разчетите, получават названието „девизи“. Произтичащата от това необходимост от валутен обмен има своите обективни условия – липсата на всеобща и законна валута за всички държави, в рамките на разширения процес по интернационализация на световното стопанско развитие. Посочените обстоятелства водят до превръщане на валутните операции в мащабна банкова индустрия, обективно налагаща съпоставянето между определени национални стойности с единния паричен еквивалентен обмен. Непосредствени участници в глобалното движение на валутата са банките, които се занимават със сделки с чужбина за своя сметка или за сметка на свои клиенти. Най-общ обект на сделките на валутните пазари, с най-крупен представител международната търговия, са предимно авоари по сметки в чужда валута и в по-малка степен менителници, чекове, банкноти и др. ефекти, гласящи във валута.

Търсенето на чуждестранна валута на доминирания от банките валутен пазар се определя главно от нуждите на:

[5] Lausburg, A. Цит. съч., с. 47.

- вносителите, които плащат с валута на износителите за извършените от тях продажби на стоки;

- предприятия, банки и разни организации и частни лица, получили услуги от чужбина.

Предлагането на чуждестранна валута е определено преди всичко от износителите, продали стоки в чужбина и аналогично от предприятия, банки и разни формирования, престирали услуги на свои задгранични клиенти и получили срещу това валутно покритие.

Посредническата функция на банките при външнотърговските операции възниква eo ipso с тези на парите като инструмент за плащане – medium of exchange. Те са средства за незабавно и непосредствено плащане и лесното им прехвърляне между контрагентите в дадена сделка осигурява финализирането й с погасяване на насрещните задължения.

Внимателният поглед върху присъствието и участието на банковите посредници в международните търговски сделки – градивен елемент на паричния пазар и капитал - дава основание да се приеме, че банковата дейност се припокрива напълно с функционирането на паричния пазар като фактор на задграничната търговия и ниша, кумулираща сложни и високорискови операции. Тяхното нормално протичане е изградено в сигурната намеса на банките, които срещу минимална цена и почти нулев риск извършват съответните услуги по паричното трансфериране. Необходимо е уточнението, че банките отдавна са надхвърлили вменените им позиции на обикновени финансови посредници и понастоящем експанзията на световния търговски обмен предпоставя визията им на „маркетмейкъри“, управители на паричния оборот, който неизбежно съпътства реализирането на външнотърговските разчети. В основна цел не само на бизнес-кредиторите, но и на обслужващите ги банки в описаните условия, се превръща силното ограничаване на паричната циркулация в налични парични средства “щото да не се причини вреда на някой притежател на банкноти”[6] и в улеснение на стокообмена. “А най-подходяща за тази цел, пише Lausburg ще бъде изплащателната обмяна без налични пари”.[7] Предложеният от цитирания автор механизъм за ефективно реализиране на плащанията е елементарен и приложно достъпен – трябва да се направи опит да се изтегли от обръщението една част от банкнотите, като на техните притежатели се открива „конто“ и се заверява сметката им със съответната стойност.

[6] Lausburg, A. Цит. съч., с. 63.

[7] Пак там, с. 63.

Така се развива потенциалната до този момент възможност контрагентите да правят изплащанията си не вече в наличност, а чрез превод от собственото им „конто“ в „контото“ на другите им банкови клиенти. По този начин обмяната се освобождава от една част на прекомерното банкнотно обръщение, което влияе благоприятно върху паричната ценност, банката показва по-малко банкноти в референциите си, а банковите клиенти, които са разменили банкнотите си срещу „конто“, се ползват от преимуществата на преводната обмена. Probatum est! Именно безналичното банково опосредстване на външната търговия е с позитивен рефлект върху величината на въплътените в парите искания на блага и оттам върху цената на сделките. В подобна, почти безрискова, пазарна среда, ще се прояви категорично функционалната роля на парите като средство за противодействие на инфлационните процеси, чиито ингредиенти са бездействащите в банките частни суми и тези в емисионната банка. Значителното нарастване на техния обем осигурява представата за количеството банкноти, които трябва да се издадат, ако клиентите не плащат толкова често с превод или с чек, вместо с банкноти. Важно е уточнението, че като средство за плащане, парите проявяват своеобразна продуктивност. Посредническата им функция при размяната е едновременно израз на тяхната полезност. Продуктивността им се изразява в широко изследваните и екстрахирани за нуждите на стоково-паричния оборот икономии на разходи и време, съчетани с разширяване спектъра на посредническите банкови операции под императива “способствай преводната обмяна”. Не е инвенция твърдението, че парите не са нещо идентично с паричните знаци - то се екстраполира във всички разменни среди, в т.ч. и външната търговия. По своята същност парите освен, че имат материален израз, притежават характеристиките на абстрактно средство за размяна, сведено до инкорпориране на правото за теглене, респ. придобиване, на блага. Потребен е балансът между изразените чрез парите права, произтичащи от обмяната и техните съответни равноценности. По-старите възприятия за т.нар. “жирални пари” запазват консеквенцията с реалностите, налагащи умерения ценови коректив на стоките - с цел повишаване на паричната ценност при упражняване на по-малка покупателна сила. Свързана с нея продуктивност на парите се изразява в икономията на:

- разходи за информационно осигуряване;
- разходи по реализиране на самите сделки;
- разходи за евентуални възнаграждения на посредниците;
- икономия на време и персонална енергия.

И най-после, ако теориите за държавната територия я реципират като “мъртъв и безсмъртен градивен елемент на всяка една държава”, то същото може да се твърди и за парите, предвид принадлежността им към род, който не погива. За целите на изследваната проблематика обаче е необходимо ударението върху истинския им характер, ерго, като абстрактно право за теглене и придобиване на блага, изразяващо демаркацията между закрепеното в тях право и телесният му представител - между самите пари и паричните знаци. Негативите и рисковете във външната търговия оттук нататък ще се понесат от икономическите субекти, респ., тър¬говски партньори, които не разполагат с тези права и не влагат в приложния им смисъл значението на финансово-правна възможност за икономизиране на процесите на стокообмена, допълнено с освобождаване на продуктивни сили и средства, които да се пренасочат полезно в други комерсиални области.